

Marzanna i Goik

Cele lekcji

Cele ogólne

- Poznanie tradycji ludowych związanych z powitaniem wiosny.
- Rozwijanie aktywności muzycznej poprzez śpiew piosenek ludowych.
- Kształtowanie wrażliwości na kulturę i tradycje regionalne.
- Rozwijanie ekspresji twórczej poprzez działania muzyczne i plastyczne.

Cele szczegółowe – uczeń

- Śpiewa proste piosenki o tematyce wiosennej i ludowej.
- Uczestniczy w zabawach muzycznych związanych z tradycjami ludowymi.
- Reaguje ruchem na muzykę i rytm.
- Poznaje zwyczaj topienia marzanny i noszenia goika.
- Współpracuje w grupie podczas śpiewu i działań praktycznych.
- Wyraża emocje i treści muzyczne poprzez śpiew i ruch.

Cele lekcji w języku ucznia

Po lekcji uczeń:

- Wiem, czym jest marzanna i goik.
- Wiem, dlaczego dawniej ludzie topili marzannę.
- Potrafię zaśpiewać piosenkę o wiosnie.
- Potrafię pracować w grupie.
- Potrafię wykonać marzannę lub goik.
- Rozumiem, że zwyczaje ludowe są częścią naszej tradycji.

Środki dydaktyczne

- Teksty piosenek o tematyce wiosennej lub ludowej.
- Nagrania muzyczne lub akompaniament.
- Materiały plastyczne do wykonania marzanny i goika:
 - słoma lub siano,
 - patyki, gałązki,
 - bibuła, wstążki, skrawki materiałów,
 - sznurek, nożyczki.

- Ilustracje przedstawiające tradycję topienia marzanny.
- Ognisko lub miejsce symbolicznego pożegnania zimy.

Formy pracy

- Praca zbiorowa – pogadanka, śpiew piosenek.
- Praca w grupach – wykonywanie marzanny i goika.
- Praca indywidualna – udział w śpiewie, wypowiedzi uczniów.
- Działania praktyczne i ruchowe.

Metody pracy

- Metoda samodzielnego dochodzenia do wiedzy – obserwacja i uczestnictwo w zajęciach.
- Metoda problemowa i sytuacyjna – pytania o znaczenie obrzędów i tradycji.
- Giełda pomysłów – dzielenie się doświadczeniami i interpretacjami zwyczajów.
- Metody praktyczne – wykonywanie marzanny i goika.
- Metody asymilacji wiedzy – pogadanka, opowieść o zwyczajach wiosennych.

Kształtowane kompetencje uczestnika

- Umiejętność śpiewu i rytmicznego reagowania na muzykę.
- Kreatywność i zdolności manualne podczas tworzenia marzanny i goika.
- Wiedza o tradycjach ludowych i regionalnych.
- Współpraca w grupie i wyrażanie emocji poprzez muzykę i ruch.
- Szacunek dla dziedzictwa kulturowego i zwyczajów ludowych.

Wymagania podstawy programowej I–III

Edukacja muzyczna

Uczeń:

- Śpiewa piosenki indywidualnie i zespołowo.
- Wykonuje proste zabawy muzyczne, rytmiczne i ruchowe przy muzyce.
- Reaguje na zmiany tempa, dynamiki i charakteru muzyki.
- Słucha muzyki i rozpoznaje nastrój oraz tematykę utworów.

- Poznaje wybrane tradycje muzyczne i obrzędy ludowe.

Realizacja w scenariuszu:

- Nauka i wspólne wykonywanie piosenek o wiosnie.
- Zabawy ruchowe przy muzyce.
- Udział w obrzędowym przejściu z marzanną i goikiem.

Edukacja polonistyczna

Uczeń:

- Uważnie słucha wypowiedzi innych.
- Uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania i udziela odpowiedzi.
- Wypowiada się w formie zdań na temat omawianych zagadnień.

Realizacja w scenariuszu:

- Rozmowa o wiosnie i życiu na dawnej wsi.
- Pogadanka o zwyczaju topienia marzanny.
- Odpowiadanie na pytania prowadzącego.

Edukacja społeczna

Uczeń:

- Identyfikuje się ze swoją rodziną, szkołą i społecznością lokalną.
- Poznaje tradycje i zwyczaje związane z regionem i kulturą.
- Współpracuje w grupie podczas wykonywania wspólnych zadań.

Realizacja w scenariuszu:

- Poznanie zwyczajów ludowych związanych z powitaniem wiosny.
- Wspólne wykonywanie marzanny i goika.

Edukacja przyrodnicza

Uczeń:

- Rozpoznaje zmiany zachodzące w przyrodzie w różnych porach roku.
- Dostrzega oznaki nadchodzącej wiosny.

Realizacja w scenariuszu:

- Rozmowa o końcu zimy i nadejściu wiosny.
- Nawiązanie do dawnych prac rolniczych i pierwszych zasiewów.

Edukacja plastyczna / techniczna

Uczeń:

- Wykonuje prace plastyczne z wykorzystaniem różnych materiałów.
- Tworzy prace inspirowane tradycją i kulturą.

Realizacja w scenariuszu:

- Wykonanie marzanny i goika z dostępnych materiałów.

Wymagania podstawy programowej IV–VIII

Muzyka (klasy IV–VII)

Uczeń:

- Śpiewa jednogłosowo ze słuchu i z wykorzystaniem tekstu piosenki, indywidualnie i zespołowo.
- Wykonuje muzykę ruchem, gestem oraz uczestniczy w zabawach muzycznych.
- Współpracuje w grupie podczas działań muzycznych.

Realizacja w scenariuszu:

- Nauka i wspólne wykonywanie piosenek.
- Śpiew podczas obrzędowego przejścia z marzanną i goikiem.
- Działania integrujące grupę.

Język polski (IV–VIII)

Uczeń:

- Uważnie słucha wypowiedzi innych i rozumie ich sens.
- Uczestniczy w rozmowie na określony temat, zadaje pytania i udziela odpowiedzi.
- Rozumie znaczenie wyrazów i związków frazeologicznych w tekście.
- Tworzy spójne wypowiedzi ustne (opowiadanie, opis).
- Uczestniczy w rozmowie i dyskusji, wyrażając własne zdanie.

Realizacja w scenariuszu:

- Rozmowa o wiośnie i życiu na dawnej wsi.
- Pogadanka o zwyczajach ludowych.
- Odpowiadanie na pytania i dzielenie się pomysłami.

Historia (IV–VIII)

Uczeń:

- Poznaje elementy dziedzictwa kulturowego Polski.
- Rozumie znaczenie tradycji i obrzędów w życiu społeczności.

- Poznaje życie codzienne ludzi w przeszłości.
- Dostrzega związki między tradycją a współczesnością.

Realizacja w scenariuszu:

- Poznanie życia mieszkańców dawnej wsi (przednówek, post, prace polowe).
- Poznanie tradycji topienia marzanny i noszenia goika.
- Rozmowa o dawnych zwyczajach i ich znaczeniu.

Plastyka (IV–VII)

Uczeń:

- Podejmuje działania twórcze, wykorzystując różne materiały.
- Tworzy prace plastyczne inspirowane tradycją i kulturą ludową.

Realizacja w scenariuszu:

- Wykonanie marzanny i goika z różnych materiałów.